

— (*Ivanka Jamska*) v včerajšnji izvrstni gledališki predstavi je soper nagnila srca vseh poslušalcev.

— (*Pobirki iz časnikov*) „*Laibacher Schulzeitung*“, drugi „*Tagblatt*“, začenja 6. list s tem, da pod naslovom „*das Schicksal unserer Landesschulgesetze*“ hujška učitelje zoper deželnih odborov, češ, da je zanemaril predložiti šolske postave ministerstvu. Hudobno laž smo že razjasnili v zadnjem listu našem, zato ne govorimo danes več o njej. „*Drugače morate ravnati — priduša pisar tega članka učitelje — in pri „temni stranki“ ne več sreče svoje in rešiteljev iz sužnosti (Abhängigkeit) iskati; pomagati morate, da pade klerikalna večina narodnega deželnega zbora*“ — in da svobodnjaki, kakor Pirker, Gariboldi, Schaffer, Ertel, Lesjak, Sima in enaki se vsedejo na njihovo mesto; potem ne bote več „*mežnarji in organisti*“. To je paróla, ki jo učiteljem daje konfessionslozarska „*Schulzg*.“ Da naši učitelji sami vedo ceniti take „*glasove*“, tega smo do dobrega prepričani; vsaj imamo dejansk dokaz o tem, kako se narodni naši učitelji že od daleč bojé one društine, ki v „*krajin. Lehrerverein*“ prve gosli gode. — V istem listu se nahaja sestavek „*über Mädchenerziehung*“, ki ga je spisal Johann Sima z opazko, da je to „*preisgekrönte Abhandlung*“. Prebravši ta članek smo si mislili, kdo neki je „*kronal*“ ta članek? Mi ponudimo onemu, ki nam ugane: „za kaj je bil ta članek „*preisgekrönt*“? še veči „*preis*“. — V spisku „*narodna šola*“ govorí patron „*Schulpfennig-a*“ tako zaničljivo, da se mora gnusiti celo g. Belarju. Če taki ljudjé, ki ne ene knjižice še niso na svitlo dali ali če so jo, so jo vkradli drugim, se drznejo tako pisariti, potem ni čuda, da ljudske šole propadajo od dne do dne bolj. — Na zadnji strani „*Schulzeitig*“ se prikaže še g. Lesjak. Kar so o njem pisale „*Novice*“ v štev. 10., seglo mu je prav do živega. Po precej dolgem študiu se je oglasil v 6. listu „*Schulzeitung e*“ ter si je v svojem „*Eingesendet*“ sam spisal odhodni list. To je sicer lepo in hvale vredno. Al namesti da bi bil ovrgel kaj tega, kar se mu je očitalo, navalil je „*fino olikani*“ gospod na svoje semeniške slušatelje toliko kričnega sumičenja in hudobnega natolceanja, da mora sramovati se, če ima količaj vesti in resnicoljubja v sebi. Iz gotovih virov vemo, da mu bogosloveci niso nikdar dali najmanjše prilike, tako nesramno, ali da z njegovimi olikanimi besedami rečemo, tako „*jüdisch arogant*“ soditi jih, zato je vse Lesjakovo žaljivo dolženje izrodek gole krive predsoje ali zadolžene slepote. Da „*der gezogene Padagog*“ nasproti „*einem ungezogenen Studenten der Theologie*“ res nima dobre vesti, kaže jasno to, da se v svojem „*Eingesendet*“ celo zagovarja o tacih zadevah, o katerih „*Novice*“ v 10. listu še nič govorile niso. Očrnil je tedaj s svojo izjavou sam sebe, a ne tistih, ktere je ogrditi hotel! — Kako veliki špiceljni in denuncijanti so „*Tagblattovc*“, to pa le spet kaže ona lažnjiva in skozi presukana psovka v 74. listu zoper prof. Lesarja o njegovi šolski pridihi zadnjo nedeljo. Sicer se ti ljudjé cerkve bojé, kakor h.... križa; al da bi kaj ovohali in potem narobe zavili, gredó celo v pridige!

— V poslednjem listu „*Zore*“ daje prečastiti gosp. Davorin Trstenjak nenadoma na znanje, da izstopi iz odborov „*slov. Matice*“, „*narodne tiskarne*“ in „*slov. pisateljskega društva*“, ker mu slabo zdravje več ne dopušča vsestranskega delovanja na narodnem polju in potovanja k sejam teh društev, vodstvo časopisa „*Zora*“ pa obdrží še do konca tega leta. — Starejim vejakom na narodnem polju res kalijo zdravje „*novi časi*“, ki podirajo temelje, ki so v preteklih

letih lepo stavljeni bili zedinjeni Sloveniji. Svojemu nekdanjemu krepkemu podporniku pa „*Novice*“ iz srca želijo kmalu zboljšanega zdravja.

Novičar iz domaćih in ptujih dežel.

Iz Dunaja. — Tudi zbornica gospôska je sprejela volilno reformo. Ker so od vseh vetrov pripodili gospode v zbornico, dobili so 88 glasov za njo. Ker pa število udov zbornice gospiske znaša 193, tedaj je ono število veliko manjše od enojne absolutne večine. Nasproti so glasovali: knez Adolf Schwarzenberg, knez Paar, knez Metternich, knez Clary, knez Jablonovski, knez Cartoryski (ki je tudi nasproti govoril), grof Clam-Gallas, grof Trautmansdorf, grof Chorinsky in še več druge gospode. Od gospodov nadvojvodov cesarske naše rodovine se ni nihče vdeležil glasovanja. — Volilna reforma je tedaj sprejeta od obéh zbornic in čaka sedaj osode, ali jo bode tudi cesar potrdil. Na tisoče in tisoče je Njegovo Veličanstvo prejelo iz vseh dežel prošnj, naj je nikar ne potrdi; samo iz slovenskih dežel je to prošnjo podpisalo okoli 40.000 mož, in iz Kranjskega je edini grof Thurn in Ljubljanski gemeinderath za njo. Nasledki v peljave direktnih volitev v državni zbor se danes še ne dadó spreviditi.

— Državni zbor ima ta teden še kake 4 seje. Delegacijsi se začnete danes (2. aprila). Velikonočni prazniki za državni zbor trajajo od 6. do 21. dne t. m. Konec državnemu zboru je 24. aprila.

— Še se včeraj ni vedelo, ali Poljski poslanci pridejo v delegacijo ali ne, ki se danes začne; grof Vodzicki, dr. Čerkavski in Smarcevski so za to, da ne gredó, ostali 4 poslanci so še omahovali. Ker so Poljaki slovó dali državnemu zboru, bi pač dosledno ne smeli stopiti v delegacijo, ki je le veja državnega zabora. Če se vdeležijo delegacije, bodo ustavaki brž zagnali krič: gledite, Poljaki so soper naši! In čudna prikazen bila bi to, da med 35 Gališkimi poslanci bilo bi 28 tacih, ki so hrbet obrnili državnemu zboru, 7 pa tacih, ki bi prisedi v delegacijo, kazali, da so vendar še zmirom obstojni del državnega zabora!

Ogersko. Iz Pešta. — Magjaroni so si 24. sušca v Ogerskem zboru priborili soper sijajno zmago o neki zadevi, ki sila globoko sega v življaj cele Avstrije. Obveljala jim je — vkljub upravičenemu nasprotstvu našega finančnega ministerstva — postava, da si bodo delali svoje bankovce! Gospodarstvo na Ogerskem je slabo, kredita nimajo, denarja tudi ne; „alo! bankovce moramo delati“, so si izmislili in Somšic in K. Tisza sta v zboru govorila tako strupeno zoper Avstrijo, da menda — personalna zveza z Avstrijo ni daleč več! Čedalje bolj prihaja na dan sad — nesrečnega dvalizma! — Hrvatom po poslednjih obravnavah v Peštu ne cvetè oljka sprave z Magjari!

Popravek. V zadnji št. „*Novic*“ na str. 104. ima stati, da A. Foerster-jevi „*dve maši*“ veljate 50 kr., ne pa 80, ktera cena je namenjena za „*25 cerkvenih pesem*“ (tudi v zadnjem naznanih izpušenih.)

Žitna cena

v Ljubljani 29. marca 1873.

Vagán (Metzen) v novem denarji: pšenice domače 6 fl. 10. — banaške 7 fl. 10. — turšice 3 fl. 60. — soršice 4 fl. 20. — rži 3 fl. 90. — ječmena 2 fl. 90. — prosa 3 fl. — ajde 3 fl. 30. — ovsa 1 fl. 80. — Krompir 1 fl. 90.